

ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการ
พยากรณ์ผลการดำเนินงานและผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคต
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

โดย

นายปรัชญา นิ่มนวล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาบัญชี สาขาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการ
พยากรณ์ผลการดำเนินงานและผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคต
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

โดย

นายปรัชญา นิ่มนวล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาบัญชี สาขาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

The Relationship between Other Comprehensive Income and
Forecasting Performance and Future Abnormal Return
Listed Firms in the Stock Exchange of Thailand (SET)

BY

Mr.Phatchaya Nimnual

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTERS OF ACCOUNTING
FACULTY OF COMMERCE AND ACCOUNTANCY

THAMMASAT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2015

COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นายปรัชญา นิ่มนวล

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการ
พยากรณ์ผลการดำเนินงานและผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคต
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต

เมื่อวันที่ 15 ส.ค. 2559

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา ผดุงสิทธิ์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สุภัทรกุล)

คณบดี

(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ โจนกิจอำนวยการ)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความ สามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานและ ผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคต บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย (SET)
ชื่อผู้เขียน	นายปรัชญา นิมนวล
ชื่อปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บัญชี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สุภัทรกุล
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอผลการดำเนินงานของกิจการจากการนำเสนอในรูปแบบงบกำไรขาดทุนเป็นการนำเสนอในรูปแบบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักลงทุนได้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมมากขึ้น อันมีประโยชน์ต่อการนำข้อมูลในงบการเงินไปใช้ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ในองค์ประกอบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (P&L & OCI) กับผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ รวมถึงการศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (P&L & OCI) ต่อมุมมองของนักลงทุนที่ว่านักลงทุนได้ให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบดังกล่าวได้ถูกต้องหรือไม่ อันนำมาซึ่งประโยชน์ในการทำกำไรจากผลตอบแทนส่วนเกินที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรต่างๆของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจากฐานข้อมูล SETSMART ตั้งแต่ปี 2554 ถึง 2557 โดยมีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 650 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ พบว่า รายการกำไรและขาดทุนในปัจจุบัน (P&L_t) มีความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ (CI_{t+1}) ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นที่ 0.01 แต่ไม่พบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปัจจุบัน (OCI_t) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ (CI_{t+1}) สำหรับมุมมองของนักลงทุนซึ่งเปรียบเทียบความสามารถในการพยากรณ์ของแต่ละองค์ประกอบ (P&L & OCI) กับการประเมินมูลค่าของกิจการ

(2)

ในแต่ละองค์ประกอบจากนักลงทุน ผลที่ได้ไม่พบว่ามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่านักลงทุนประเมินมูลค่าของกิจการได้อย่างถูกต้องตามความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตที่แต่ละองค์ประกอบมีอยู่

คำสำคัญ : งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ, งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น, ผลตอบแทนส่วนเกิน

Independent Study Title	The Relationship between Other Comprehensive Income and Forecasting Performance and Future Abnormal Return Listed Firms in the Stock Exchange of Thailand (SET)
Author	Mr.Phatchaya Nimnual
Degree	Degree of Masters of Accounting
Department/Faculty/University	Accounting Faculty of Commerce and Accountancy Thammasat University
Independent Study Advisor	Asst.Prof.Dr.Somchai Supattarakul
Academic Years	2015

ABSTRACT

The accounting standard has changed the presentation of the Company's performance from statement of income to statement of comprehensive income. The objective is to present financial information more sufficiently and appropriately which is useful to make a decision of stakeholders. The independent study aims to investigate the relationship of components of comprehensive income (P&L & OCI) and future performance including studying the important of comprehensive income (P&L & OCI) on the perspective of investors which are correct or not which bring benefit to abnormal return. Researcher collects data during 2011 to 2014 from SETSMART and there are 650 samples in this study.

The results of an independent study found that profit and loss in current year (P&L_t) can predict the future performance of the Company (CI_{t+1}) with significant confidential level at 0.01. However, the results showed that other comprehensive income in current year (OCI_t) doesn't significantly correlate to the future performance of the Company (CI_{t+1}). For the view of investors, which compared the ability to prediction with the valuation of the Company of each component (P&L & OCI), there

were not significantly different. Therefore, it can be concluded that investors evaluate the value of firm accurately along with ability to prediction of future performance of each component.

Keywords : statement of comprehensive income, other comprehensive income, abnormal return

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเมตตากรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สุภัทธกุล ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา ผดุงสิทธิ์ กรรมการสอบวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำชี้แนะ คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ตลอดจนวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ MAP 11 ทุกคนที่ได้ให้โอกาส ให้คำปรึกษา คำแนะนำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม Twenty Two ที่ได้คอยให้กำลังใจ เป็นที่ปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งคอยกระตุ้นอันเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญตลอดมา รวมถึงเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้การดูแลและความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวที่คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและผู้เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย หากมีข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดประการใดในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นายปรัชญา นิมนวล
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับของงานวิจัย	3
1.5 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	5
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.3 สมมติฐานของงานวิจัย	8
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	10
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	10
3.2 การพัฒนาตัวแบบและตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	11
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	15

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	16
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร	16
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	17
4.3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรในรูปของสมการ	18
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	21
5.1 สรุปผลการศึกษา	21
5.2 ข้อจำกัดของงานวิจัยจากการทดสอบ	21
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อในอนาคต	22
รายการอ้างอิง	23
ประวัติผู้เขียน	25

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในงานวิจัย	11
4.1	แสดงข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษา	16
4.2	แสดงข้อมูลสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของแต่ละตัวแปร	17
4.3	แสดงข้อมูลสถิติวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)	18
4.4	การทดสอบประสิทธิภาพของตลาด (Market Efficiency)	19

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

งบการเงินได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อการรายงานฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ข้อมูลของกิจการ นโยบายการบัญชีต่างๆที่สำคัญที่กิจการใช้ ที่มาของตัวเลขจากการประมาณการ และเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีต รวมถึงเหตุการณ์สำคัญที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยที่การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอจะทำให้งบการเงินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ อันมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในทุกๆด้าน เนื่องจากผู้ใช้งบการเงินแต่ละคนมีจุดประสงค์และความต้องการในข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป (IFRS, 2008) เช่น เจ้าหนี้สนใจความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ นักลงทุนสนใจในตัวเลขกำไรและขาดทุนเพื่อนำไปประเมินความสามารถในการทำกำไรในอนาคตของกิจการ เป็นต้น เมื่อเวลาผ่านไปเทคโนโลยีเริ่มเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น การทำสัญญาซื้อขายและการให้บริการกันระหว่างประเทศสามารถทำได้โดยใช้เวลาเพียงไม่นาน จึงก่อให้เกิดธุรกิจหลากหลายประเภท และธุรกรรมที่มีความซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ จากราคาทุนเดิมที่มีความถูกต้องและมีความเหมาะสมแล้วในอดีต กลับกลายเป็นในปัจจุบันราคาทุนเดิมไม่สามารถสะท้อนฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการได้อีกต่อไป เป็นเหตุให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) ได้มีการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยมีความตั้งใจที่จะนำหลักมูลค่ายุติธรรมมาวัดมูลค่าในทุกรายการที่แสดงอยู่ในงบการเงิน เพื่อให้งบการเงินสะท้อนฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการ และในเดือนกันยายน พ.ศ. 2550 คณะกรรมการมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศได้ปรับปรุงมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน โดยใจความหลัก คือ การกำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยและนำเสนองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยมีเนื้อหาที่กำหนดให้กิจการต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนองบการเงิน จากในอดีตการนำเสนอผลการดำเนินงานในงบการเงินจะถูกรายงานอยู่ในงบกำไรขาดทุน โดยมีบรรทัดสุดท้ายแสดงรายการกำไรขาดทุนสุทธิจากการประกอบกิจการ แต่เมื่อมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงินได้ประกาศใช้ ผู้มีหน้าที่จัดทำงบการเงินต้องรายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยมีบรรทัดสุดท้ายแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม การนำเสนอผลการดำเนินงานของกิจการในรูปแบบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้น จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลเพิ่มเติม และสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ดีมากขึ้นกว่างบกำไรขาดทุนแบบเดิม (Firescu, 2015)

ความแตกต่างระหว่างงบกำไรขาดทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ อยู่ที่การนำเสนอรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเพิ่มเติมต่อท้ายรายการกำไรและขาดทุนจากการดำเนินงานหลักของกิจการ โดยรายการกำไรและขาดทุน หมายถึง รายการผลสุดท้ายของรายได้หักด้วยค่าใช้จ่าย ไม่รวมส่วนประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หมายถึง ผลกำไรและขาดทุน รวมถึงรายการปรับปรุงและการแก้ไขข้อผิดพลาดของการเงิน ที่ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับต่างๆ ไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้รายการเป็นส่วนหนึ่งของรายการกำไรและขาดทุนได้ และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม คือ ผลการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นจากรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากผลการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกิดขึ้นจากรายการของผู้เป็นเจ้าของโดยตรง (Deloitte, n.d.)

งานวิจัยในอดีตพบว่ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลตอบแทนจากราคาหลักทรัพย์ (Jones & Smith, 2011) และการนำเสนอผลการดำเนินงานของกิจการโดยการแยกแสดงรายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในรูปแบบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้น ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนมากกว่าการแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้น (Firescu, 2015) ทำให้นักลงทุนทราบถึงผลการดำเนินงานหลักของกิจการและรายการกำไรและขาดทุนที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติของกิจการที่มีผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นได้เปลี่ยนแปลงไปในรอบระยะเวลาบัญชีของกิจการ ตลอดจนสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปประเมินราคาหลักทรัพย์ของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Devalle & Magarini, 2012)

จากการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศในเรื่องนี้ ทำให้สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชี) มีการประกาศบังคับให้จัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในประเทศไทยโดยใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ของการบัญชีในประเทศไทย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาถึงประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอผลการดำเนินงานด้วยงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ต่อความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต รวมถึงการศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จต่อการประเมินมูลค่าของกิจการจากมุมมองของนักลงทุน

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (P&L_t & OCI_t) กับผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ (CI_{t+1}) และศึกษาถึงการให้ความสำคัญขององค์ประกอบในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในการประเมินมูลค่ากิจการจากมุมมองของนักลงทุน

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทางการเงินจากงบการเงิน ประกอบด้วยข้อมูลกำไรและขาดทุน และข้อมูลกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตั้งแต่ปี 2554 ถึง 2557 และข้อมูลกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม ข้อมูลราคาหลักทรัพย์ และดัชนีราคาหลักทรัพย์ ตั้งแต่ปี 2555 ถึง 2558 สำหรับกิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกกิจการที่มีข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิจัยที่ครบถ้วน ยกเว้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดเอ็ม เอ ไอ (mai) เนื่องจากมีความแตกต่างในเรื่องของทุนจดทะเบียน บริษัทกลุ่มธุรกิจกองทุน เนื่องจากไม่มีข้อมูลกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการ เนื่องจากไม่ปรากฏราคาซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงในปีที่บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ โดยสรุปงานวิจัยนี้มีตัวอย่างทั้งสิ้น 650 ตัวอย่าง

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหวังให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจความสำคัญของส่วนประกอบของรายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งมีผลต่อการพิจารณาและคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน และเห็นถึงประโยชน์ในการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานของกิจการตามลักษณะของรายการที่เกิดขึ้น อันมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินอีกด้วย

1.5 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

ในบทที่ 2 เป็นการอธิบายถึงแนวคิดและทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมติฐานของงานวิจัย ในบทที่ 3 กล่าวถึงวิธีการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา การพัฒนาตัวแบบและตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในบทที่ 4 เป็นการอธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบทางสถิติ และในบทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัย พร้อมข้อเสนอแนะจากการวิจัย รวมถึงข้อจำกัดของงานวิจัยฉบับนี้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดการรักษาระดับทุน เป็นหลักการในการแบ่งแยกรายการที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จนเป็นเหตุให้ส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยแบ่งแยกรายการออกเป็นรายการที่เป็นส่วนของเจ้าของ และรายการทำมาหาได้อันเนื่องมาจากผลการประกอบการของกิจการ การแยกรายการดังกล่าวจะทำให้กิจการสามารถวัดผลกำไรที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) แนวคิดการรักษาระดับทุนดังกล่าวส่งผลให้คณะกรรมการมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) ได้ปรับปรุงรูปแบบการนำเสนองบการเงินที่สะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงมาโดยตลอด จนกระทั่งประกาศเป็นมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน และในประเทศไทยได้ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับดังกล่าว จนกลายเป็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

ในอดีตผลประกอบการของกิจการจะถูกนำเสนอแก่ผู้ใช้งบการเงินในรูปของงบกำไรขาดทุน โดยมีรายการกำไรสุทธิเป็นข้อมูลสรุปผลประกอบการที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากการดำเนินงานของกิจการในระหว่างรอบบัญชี แต่ในปัจจุบันผลประกอบการของกิจการจะถูกนำเสนอแก่ผู้ใช้งบการเงินในรูปของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยมีรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเป็นส่วนต่อท้ายเพิ่มเติมหลังจากรายการกำไรสุทธิ และผลประกอบการที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากการดำเนินงานของกิจการจะแสดงอยู่ในรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม การเปลี่ยนแปลงการนำเสนองบกำไรขาดทุนจะช่วยให้งบการเงินได้เปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและเหมาะสม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินมากขึ้น (Keating, 1999)

รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ได้แก่ (1) รายการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (2) รายการผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามโครงการผลประโยชน์ (3) รายการผลกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ (4) รายการผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย (5) ส่วนของผลกำไรและขาดทุนที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) รายการดังกล่าวเป็นรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยปกติของกิจการ แต่เกิดจากการปรับปรุงมาตรฐานการ

บัญชีให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard : IAS) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Report Standard : IFRS) ด้วยแนวความคิดที่ว่าข้อมูลในงบการเงินที่แสดงด้วยราคาทุนเดิมไม่สามารถสะท้อนฐานะการเงินที่แท้จริงของกิจการได้ จึงเป็นสาเหตุให้นำหลักการของมูลค่ายุติธรรมมาใช้ในการจัดทำงบการเงิน ผลจากการวัดมูลค่ารายการต่างๆในงบการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมส่วนหนึ่งจึงเป็นที่มาของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ การวัดมูลค่ารายการต่างๆด้วยมูลค่ายุติธรรมจะช่วยให้งบการเงินสะท้อนฐานะการเงินของกิจการอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นปัจจุบัน อันจะมีประโยชน์ในการเปรียบเทียบฐานะการเงินของกิจการกับกิจการอื่น สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานและผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน (Firescu, 2015)

การเปลี่ยนแปลงการรับรู้รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เช่น การรับรู้รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม ในอดีตถูกกำหนดให้รับรู้ส่วนเกินทุนที่เกิดขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของส่วนของผู้ถือหุ้น หากในภายหลังการตีราคาสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าของสินทรัพย์ที่เคยตีราคาเพิ่มไว้ ให้ลดส่วนเกินทุนของสินทรัพย์ดังกล่าวก่อนส่วนผลต่างที่เหลือให้รับรู้ในงบกำไรขาดทุน ในปัจจุบันการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม จะรับรู้ส่วนเกินทุนที่เกิดขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์เป็นรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และจะถูกนำไปแสดงไว้เป็นรายการหนึ่งในส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นต้น

ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต้องมีความเกี่ยวข้องและเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมในการแสดงข้อมูลและฐานะทางการเงินของกิจการ และประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อข้อมูลต่างๆสามารถเปรียบเทียบ ตรวจสอบ เชื่อถือได้ และทันเวลา (Deloitte, n.d.) แม้ว่าในอดีตรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นบางรายการ เช่น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายถูกแสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของส่วนของผู้ถือหุ้นแล้ว แต่การแสดงรายการดังกล่าวไม่ได้ผ่านรายการในงบกำไรขาดทุน ซึ่งอาจเป็นการให้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือแก่ผู้ใช้งบการเงินทำให้ผู้ใช้งบการเงินไม่ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้องของรายการที่มีผลทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นได้เปลี่ยนแปลงไปในรอบระยะเวลาบัญชีของกิจการ การนำรายการดังกล่าวมาแสดงอยู่ในรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะสร้างความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และมีประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนของผู้ใช้งบการเงินเพิ่มมากขึ้น (Keating, 1999) และจากผลการวิจัยในอดีตโดยรวบรวมข้อมูลตัวอย่าง 440 บริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้สรุปผลงานวิจัยไว้ว่ามีเพียงผู้บริหารจำนวนน้อยที่จะเลือกแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารที่มีแรงจูงใจจากการได้รับผลตอบแทนจากการถือหุ้นไม่ต้องการแสดงรายการกำไรขาดทุน

เบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยให้เหตุผลว่าความผันผวนที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ยากต่อการควบคุมและการแสดงข้อมูลดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อราคาหุ้นของกิจการ (Bamber, John, Petroni & Isabel Yanyan, 2010) อีกทั้งไม่เอื้อประโยชน์ในการบริหารกำไรของกิจการ (Jones & Smith, 2011; Hunton, Libby & Cheri L., 2006) ซึ่งตามมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 130 (SFAS 130) ที่ออกโดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินของสหรัฐอเมริกา (FASB) ได้กำหนดทางเลือกให้สามารถเลือกแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในส่วนของเจ้าของหรือจะเลือกแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็ได้

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมกับความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานของกิจการ

ผลของงานวิจัยในอดีตจากการรวบรวมข้อมูลงบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกาในระหว่างปี ค.ศ. 1994 – 1998 จำนวน 18,700 ตัวอย่าง โดยมีการปรับปรุงข้อมูลรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเพื่อทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต แต่ผลที่ได้ไม่พบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมมีความสามารถในการพยากรณ์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอนาคต (Biddle & Choi, 2006) เช่นเดียวกับ Pronobis & Zulch (2011) ซึ่งได้ทดสอบข้อมูลตัวอย่างจำนวน 110 บริษัทในประเทศเยอรมนีที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) และไม่พบหลักฐานว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการได้ อย่างไรก็ตาม มีผลการวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้ผลตรงข้ามกับงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น Jaweher & Mounira (2013) ได้รวบรวมข้อมูลตัวอย่าง จาก 22 ประเทศทั้งในยุโรป เอเชีย และออสเตรเลีย และพบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในปัจจุบันมีความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการได้อย่างมีสาระสำคัญ

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมกับความสัมพันธ์ของผลตอบแทนจากหลักทรัพย์

งานวิจัยในอดีตของ Goncharov & Hodgson (2011) เก็บข้อมูลจากงบการเงินจาก 16 ประเทศ (ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร) ในปี 2534 ถึง 2548 จำนวนทั้งสิ้น 56,696 ตัวอย่าง ซึ่งให้ผลว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมมีผลต่อการ

เปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jaweher & Mounira (2013) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีสาระสำคัญกับมูลค่าตลาดของกิจการและผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ รวมถึงงานวิจัยของ Huang, Ye & Du (2014) ที่ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวน 247 ตัวอย่างใน Shenzhen Stock Exchange มาทดสอบ และพบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ แต่ความขัดแย้งเริ่มขึ้นเมื่องานวิจัยของ Pășcan (2014) จากการเก็บข้อมูลบริษัทจำนวน 65 ตัวอย่างในประเทศโรมาเนียและไม่พบความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมกับราคาหลักทรัพย์อย่างที่ควรจะเป็น

จากผลงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา ทำให้ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาถึงความมีประโยชน์ของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและองค์ประกอบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในด้านการพยากรณ์ และประโยชน์จากการใช้ข้อมูลดังกล่าวในมุมมองของนักลงทุน ว่านักลงทุนได้ประเมินมูลค่าของกิจการจากการพิจารณาองค์ประกอบในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ มีความถูกต้องและเหมาะสมแล้วหรือไม่

2.3 สมมติฐานของงานวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า งานวิจัยในอดีตได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในปัจจุบันกับรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอนาคต โดยส่วนใหญ่ไม่พบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในปัจจุบันกับรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอนาคตมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งทำให้ไม่สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตได้ แต่เนื่องด้วยบางงานวิจัยเก็บข้อมูลจากบริษัทที่จัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกา (Biddle & Choi, 2006) ซึ่งมีผลต่างจากทางเลือกการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม และบางงานวิจัยได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ก่อนที่มาตรฐานบังคับใช้ (Pronobis & Zülch, 2011) ซึ่งอาจมีผลทำให้ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการนำเสนองบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ฉบับที่ 1 แต่หลังจากประกาศใช้มาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน ในปี 2007 ผลจากงานวิจัยของ Jaweher & Mounira (2013) จากตัวอย่างปี 2006-2010 พบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในปัจจุบันมีความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการได้อย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับงานวิจัยของ Jaweher & Mounira (2013) เนื่องจากเมื่อมาตรฐานฯ ได้บังคับใช้ จะทำให้ผู้จัดทำบัญชีจัดประเภทบัญชีได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผลงานวิจัยเปลี่ยนแปลงไป และในทางด้านงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ ให้ผลว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมกับราคาหลักทรัพย์ มูลค่าตลาดของหลักทรัพย์ และผลตอบแทนของหลักทรัพย์ มีความสัมพันธ์กัน (Goncharov & Hodgson, 2011; Jaweher & Mounira, 2013; Huang, Ye & Du, 2014) เพราะเมื่อข้อมูลที่ควรให้ความสำคัญได้ถูกแยกส่วน ออกมานำเสนอได้ถูกที่ถูกต้องย่อมมีประโยชน์ต่อนักลงทุนมากขึ้น ในปัจจุบันยังไม่พบงานวิจัยใด ทำการศึกษารายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบของ กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม กับความสามารถในการพยากรณ์ผลประกอบการในอนาคตและความสัมพันธ์กับผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาในเรื่องดังกล่าว และเป็นที่มาของสมมติฐานดังนี้

- H₁: กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปีปัจจุบันสามารถพยากรณ์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า
- H₂: นักลงทุนประเมินมูลค่ารายการกำไรและขาดทุนสูงกว่าความเป็นจริง
- H₃: นักลงทุนประเมินมูลค่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสูงกว่าความเป็นจริง

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานและผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคต บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)” โดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การพัฒนาตัวแบบและตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจากข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2558 ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างของประชากรดังกล่าวจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บข้อมูลของตัวแปรต่างๆที่ต้องการศึกษาจากฐานข้อมูล SETSMART ตั้งแต่ปี 2554 ถึง 2557 โดยไม่รวมถึงข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดเอ็ม เอ ไอ (mai) เนื่องจากมีความแตกต่างในเรื่องของทุนจดทะเบียน บริษัทกลุ่มธุรกิจกองทุน เนื่องจากไม่มีข้อมูลกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการ เนื่องจากไม่ปรากฏราคาซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ในระหว่างปี เช่น การลดมูลค่าหุ้น เป็นต้น และค่าผิดปกติ ทั้งค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดด้านละ 1% (Outliers) ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษางานวิจัยนี้มีทั้งสิ้น 650 ตัวอย่าง ดังแสดงได้ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1
แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในงานวิจัย

รายละเอียดกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2558)	691
หัก บริษัทจดทะเบียนในตลาดเอ็ม เอ ไอ (MAI)	(117)
หัก บริษัทกลุ่มธุรกิจกองทุน	(56)
หัก บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการ	(12)
จำนวนบริษัทจดทะเบียนฯ	506
จำนวนตัวอย่างตั้งแต่ปี 2554 - 2557	2,024
หัก บริษัทที่มีการเปลี่ยนรอบบัญชีในช่วงปี 2554 - 2557	(6)
หัก บริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน	(1,276)
หัก บริษัทที่มีการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ระหว่างปี	(44)
หัก ค่าผิดปกติ ทั้งค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดด้านละ 1% (Outliers)	(48)
จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้นในงานวิจัย	650

3.2 การพัฒนาตัวแบบและตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการพยากรณ์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้าและผลตอบแทนส่วนเกินในอีก 1 ปีข้างหน้า ผู้วิจัยได้พัฒนาสมการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตามงานวิจัยของ Mishkin (1983) จากแนวคิดที่ว่า ถ้าหากตลาดมีประสิทธิภาพ ข้อมูลต่างๆในงบการเงินจะสะท้อนไปยังราคาหลักทรัพย์ของกิจการ เป็นผลให้นักลงทุนไม่สามารถได้รับผลตอบแทนส่วนเกินได้ ตามสมการด้านล่างนี้

The Market Efficiency Model

$$E(y_{t+1} - y_{t+1}^e | \phi_t) = 0$$

โดยที่ ϕ_t	หมายถึง	ชุดข้อมูลที่เผยแพร่ ในช่วงเวลา t
$E(\dots \phi_t)$	หมายถึง	การพยากรณ์ตามเงื่อนไขที่ต้องการจากชุดข้อมูล ϕ_t
y_{t+1}	หมายถึง	ผลตอบแทนจากการถือครองหลักทรัพย์ในช่วงเวลา t ถึง t+1
y_{t+1}^e	หมายถึง	ผลจากการคาดการณ์ของตลาดในสถานะที่ตลาดมีความสมดุล อันจะก่อให้เกิดผลตอบแทนปกติ
$y_{t+1} - y_{t+1}^e$	หมายถึง	ผลตอบแทนเกินปกติที่มีความสัมพันธ์เป็นบวกกับข้อมูลในช่วงเวลา t

สมการเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของตลาดตามแนวคิดด้านบน เป็นไปตามสมการด้านล่างนี้

$$(y_{t+1} - y_{t+1}^e | \phi_t) = \beta(X_{t+1} - X_{t+1}^e) + \varepsilon_{t+1}$$

โดยที่ X_{t+1}	หมายถึง	กลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในช่วงเวลา t+1
X_{t+1}^e	หมายถึง	กลุ่มตัวแปรในช่วงเวลาที่ t ที่มีความสามารถในการพยากรณ์ X_{t+1} หรือ $X_{t+1}^e = E(X_{t+1} \phi_t)$
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร
ε_{t+1}	หมายถึง	ค่าความแปรปรวนภายใต้เงื่อนไข $E(\varepsilon_{t+1} \phi_t)$

จากแนวคิดและสมการต้นแบบตามงานวิจัยของ Mishkin (1983) ผู้วิจัยได้พัฒนาสมการ Forecasting เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปัจจุบันกับความสามารถในการพยากรณ์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า และสมการ Valuation เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปัจจุบัน รายการกำไรและขาดทุนในปัจจุบัน และรายการกำไรเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า กับผลตอบแทนส่วนเกินในอีก 1 ปีข้างหน้า เมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปรในทั้งสองสมการมาเปรียบเทียบกับ ตลาดที่มี

ประสิทธิภาพจะแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปรนั้นไม่มีนัยสำคัญ โดยสมการ **Forecasting** และสมการ **Valuation** ที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน แสดงได้ดังนี้

Forecasting Equation :

$$\frac{CI_{t+1}}{TAW_{t+1}} = \beta_0 + \beta_1 \frac{P\&L_t}{TAW_t} + \beta_2 \frac{OCI_t}{TAW_t} + e_{t+1}$$

Valuation Equation :

$$AR_{t+1} = \gamma_0 + \gamma_1 \left(\frac{CI_{t+1}}{TAW_{t+1}} - \beta_0 - \beta_1 \frac{P\&L_t}{TAW_t} - \beta_2 \frac{OCI_t}{TAW_t} \right) + \varepsilon_{t+1}$$

โดยที่	CI	หมายถึง	รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม
	AR	หมายถึง	ผลตอบแทนส่วนเกิน
	TAW	หมายถึง	สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมต้นปีและสินทรัพย์รวมปลายปี
	P&L	หมายถึง	รายการกำไรและขาดทุน
	OCI	หมายถึง	รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

รายละเอียดตัวแปรตาม (Dependent Variable)

$\frac{CI}{TAW}$	หมายถึง	สัดส่วนรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมตามข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมต้นปีและสินทรัพย์รวมปลายปี
AR	หมายถึง	ผลตอบแทนส่วนเกิน ซึ่งเกิดจากผลต่างระหว่างอัตราราคาหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นสุทธิด้วยอัตราดัชนีหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละหมวดอุตสาหกรรมซึ่งคำนวณโดยสมการดังนี้

$$AR_{t+1} = \frac{P_{t+1} - P_t}{P_t} - \frac{SI_{t+1} - SI_t}{SI_t}$$

โดยที่ P	หมายถึง	ราคาหลักทรัพย์ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนที่ 2 นับแต่วัน สิ้นรอบระยะเวลาบัญชีของกิจการ
SI	หมายถึง	ดัชนีราคาหลักทรัพย์ในหมวดอุตสาหกรรมของบริษัท

เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สามารถนำส่งงบการเงินประจำปีที่ผ่านมา
ตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีภายใน 2 เดือน แทนการนำส่งงบการเงินไตรมาส 4 เป็นเหตุให้ผู้วิจัยใช้
ราคาหลักทรัพย์และดัชนีราคาหลักทรัพย์ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนที่ 2 นับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลา
บัญชีของกิจการ (การกำกับบริษัทจดทะเบียน, ม.ป.ป.)

รายละเอียดตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

$\frac{P\&L}{TAW}$	หมายถึง	สัดส่วนรายการกำไรและขาดทุน โดยที่ไม่รวมรายการ กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตามข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมต้นปี และสินทรัพย์รวมปลายปี
$\frac{OCI}{TAW}$	หมายถึง	สัดส่วนรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ข้อมูลจากงบกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์ รวมต้นปีและสินทรัพย์รวมปลายปี
$\frac{CI}{TAW}$	หมายถึง	สัดส่วนรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม ซึ่งเกิดจาก ผลรวมของรายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จ ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จต่อ สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมต้นปีและสินทรัพย์ รวมปลายปี

โดยมี time series	t แทน ข้อมูลในปีปัจจุบัน
	t + 1 แทน ข้อมูลถัดจากปีปัจจุบัน 1 ปี

นอกจากนั้น ผู้วิจัยใช้อัตราส่วนความน่าจะเป็น (Likelihood Ratio) เพื่อทดสอบความมีประสิทธิภาพของตลาด ($\beta_1 = \beta_1^*$, $\beta_2 = \beta_2^*$) โดยการเปรียบเทียบ sum of squared residuals ตามสมการ asymptotically $\chi^2(q)$ ของ Mishkin (1983) ดังนี้

$$2n \ln(SSR^c/SSR^u)$$

โดยที่ q หมายถึง the number of rational pricing constraints imposed
 n หมายถึง จำนวนตัวอย่าง
 SSR^c หมายถึง sum squared residuals จาก the constrained system
 SSR^u หมายถึง sum squared residuals จาก the unconstrained system

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมจาก SETSMART จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (SPSS) ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย เช่น ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าพิสัย (Range) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นต้น
2. สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษาวิจัย
3. สถิติวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้แบบจำลองหรือสมการ ซึ่งประกอบไปด้วย
 - Multiple Linear Regression สำหรับสมการ Forecasting
 - Non-linear Regression สำหรับสมการ Valuation

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานและผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (SPSS) สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และความสัมพันธ์ของตัวแปรในรูปของสมการโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 650 รายการที่ศึกษา พบว่า ผลตอบแทนส่วนเกินมีช่วงข้อมูลและการกระจายตัวของข้อมูลที่กว้างโดยมีค่าพิสัยอยู่ที่ 3.6085 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0537 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.4919 รองลงมาคือรายการกำไรและขาดทุนมีค่าพิสัยอยู่ที่ 0.4892 มีค่าเฉลี่ยที่ 0.0612 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.0711 ลำดับถัดมาเป็นรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า มีค่าพิสัยอยู่ที่ 0.4594 มีค่าเฉลี่ยที่ 0.0575 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.0685 ในขณะที่รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นมีช่วงข้อมูลและการกระจายตัวของข้อมูลที่น้อยที่สุดโดยมีค่าพิสัยอยู่ที่ 0.1599 มีค่าเฉลี่ยที่ 0.0040 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.0179 ซึ่งสถิติค่าพิสัย (Range) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) รวมทั้งข้อมูลตำแหน่งที่ 25, 50 และ 75 (Percentile) ของตัวแปรดังกล่าวสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

แสดงข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษา

ตัวแปร	ค่าพิสัย (Range)	ค่าต่ำสุด (Min)	ตำแหน่ง			ค่าสูงสุด (Max)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
			25	50	75			
ผลตอบแทนส่วนเกิน (AR_{t+1})	3.6085	-0.8756	-0.2240	-0.0377	0.1948	2.7329	0.0537	0.4919
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม (CI_{t+1})	0.4594	-0.1421	0.0129	0.0504	0.0951	0.3173	0.0575	0.0685
กำไรและขาดทุน (P&L _t)	0.4892	-0.1462	0.0160	0.0562	0.0999	0.3430	0.0612	0.0711
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCl_t)	0.1599	-0.0550	-0.0018	0.0002	0.0046	0.1049	0.0040	0.0179

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

เมื่อหาความสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปรโดยใช้สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) พบว่า มีเพียงรายการกำไรและขาดทุน ($P\&L_t$) เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า (CI_{t+1}) ณ ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.01 อย่างไรก็ตาม รายการกำไรและขาดทุน ($P\&L_t$) มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับผลตอบแทนส่วนเกินในอีก 1 ปีข้างหน้า ณ ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.01 และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลตอบแทนส่วนเกินในอีก 1 ปีข้างหน้า ณ ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งค่าสถิติดังกล่าวสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

แสดงข้อมูลสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของแต่ละตัวแปร

ตัวแปร	ผลตอบแทนส่วนเกิน (AR_{t+1})	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม (CI_{t+1})	กำไรและขาดทุน ($P\&L_t$)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม (CI_{t+1})			
Pearson Correlation	0.081*		
Sig. (2-tailed)	0.039		
กำไรและขาดทุน ($P\&L_t$)			
Pearson Correlation	-0.124**	0.679**	
Sig. (2-tailed)	0.002	0.000	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCl_t)			
Pearson Correlation	0.037	-0.060	-0.019
Sig. (2-tailed)	0.352	0.127	0.631

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

4.3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรในรูปของสมการ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระรายการกำไรและขาดทุนในปัจจุบัน รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปัจจุบัน กับตัวแปรตามรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า และผลตอบแทนส่วนเกินจากราคาหลักทรัพย์ในอีก 1 ปีข้างหน้า ตามสมการด้านล่างนี้

Forecasting Equation :

$$\frac{CI_{t+1}}{TAW_{t+1}} = \beta_0 + \beta_1 \frac{P\&L_t}{TAW_t} + \beta_2 \frac{OCI_t}{TAW_t} + e_{t+1}$$

Valuation Equation :

$$AR_{t+1} = \gamma_0 + \gamma_1 \left(\frac{CI_{t+1}}{TAW_{t+1}} - \beta_0 - \beta_1 * \frac{P\&L_t}{TAW_t} - \beta_2 * \frac{OCI_t}{TAW_t} \right) + \varepsilon_{t+1}$$

จากนั้นนำสมการดังกล่าวไปวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) โดยการใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในสมการ Forecasting Parameters และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear Regression Analysis) ในสมการ Valuation Parameters ซึ่งแสดงผลดังตารางที่ 4.3 และผลการทดสอบประสิทธิภาพของตลาดในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3

แสดงข้อมูลสถิติวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)

Forecasting Parameters			Valuation Parameters		
Parameter	Estimate	Asymptotic Std. Error	Parameter	Estimate	Asymptotic Std. Error
$\beta_1 (P\&L_t)$	0.6531**	0.0277	$\beta_1^* (P\&L_t)$	0.7253	0.0919
$\beta_2 (OCI_t)$	-0.1800	0.1101	$\beta_2^* (OCI_t)$	-0.9431	0.4832
Adjusted R ²	0.4620				

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ตารางที่ 4.4

การทดสอบประสิทธิภาพของตลาด (Market Efficiency)

Null Hypothesis	Likelihood Ratio	Marginal Significant Level
$(P\&L_t) : \beta_1 = \beta_1^*$	1.2634	0.5317
$(OCI_t) : \beta_2 = \beta_2^*$	5.3860	0.0677

จากตารางที่ 4.3 ในสมการ Forecasting ผลจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression) มีเพียงรายการกำไรและขาดทุน (P&L_t) ที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า (CI_{t+1}) แต่รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นนั้น (OCI_t) ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า (CI_{t+1}) ดังนั้นในการทดสอบสมมติฐานที่ H₁ กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปีปัจจุบันสามารถพยากรณ์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้า จึงไม่ปฏิเสธ null hypothesis ของ H₁ และสรุปได้ว่า กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปีปัจจุบันไม่มีความสามารถในการพยากรณ์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมในอีก 1 ปีข้างหน้าได้ ซึ่งอาจเกิดจากรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นส่งผลกระทบต่อผลกำไรในแต่ละปีไม่เท่ากัน ความไม่ต่อเนื่องของการเกิดรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น จึงทำให้รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปัจจุบันไม่สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตได้ (Jaweher & Mounira, 2013)

การทดสอบสมมติฐาน H₂ นักลงทุนประเมินมูลค่ารายการกำไรและขาดทุนสูงกว่าความเป็นจริง จากตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์ของรายการกำไรและขาดทุนจากสมการ Valuation มีค่ามากกว่าค่าสัมประสิทธิ์ของรายการกำไรและขาดทุนจากสมการ Forecasting ($\beta_1^* = 0.7253 > \beta_1 = 0.6531$) แม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของทั้งสองรายการจะมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบความน่าจะเป็น (Likelihood Ratio) ในตารางที่ 4.4 มีค่าอยู่ที่ 1.2634 ($\beta_1 = \beta_1^*$) พบว่ารายการดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีสาระสำคัญ จึงไม่ปฏิเสธ null hypothesis ของ H₂ และสรุปได้ว่านักลงทุนได้เข้าใจและคำนึงถึงความสามารถในการพยากรณ์ของรายการกำไรและขาดทุนต่อผลการดำเนินงานในอนาคต ทำให้นักลงทุนประเมินมูลค่าราคาหลักทรัพย์ของกิจการได้อย่างถูกต้องตรงตามความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแปร

การทดสอบสมมติฐาน H₃ นักลงทุนประเมินมูลค่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสูงกว่าความเป็นจริง จากตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์ของทั้งสองสมการมีความแตกต่างกัน โดยค่าสัมประสิทธิ์ของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากสมการ Valuation มีค่าน้อยกว่า ค่าสัมประสิทธิ์

ของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากสมการ Forecasting ($\beta_2^* = -0.9431 < \beta_2 = -0.1800$) และจากตารางที่ 4.4 การทดสอบความน่าจะเป็น (Likelihood Ratio) มีค่าอยู่ที่ 5.3860 ($\beta_2 = \beta_2^*$) พบว่ารายการดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีสาระสำคัญ จึงไม่ปฏิเสธ null hypothesis ของ H_3 และสรุปได้ว่านักลงทุนได้ให้ความสำคัญในรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นได้อย่างถูกต้องตรงตามความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแปร

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ได้ทดสอบความสัมพันธ์ของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม กับการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตและผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคต รวมถึงความเหมาะสมในการประเมินมูลค่าองค์ประกอบในรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมโดยนักลงทุน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี 2554 ถึง 2558 ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 650 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปัจจุบันไม่มีความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตได้ ในการประเมินความสำคัญในองค์ประกอบของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (P&L & OCI) โดยนักลงทุน นักลงทุนได้ให้ความสำคัญกับรายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไรและขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นได้ถูกต้องตรงตามความสามารถในการพยากรณ์ของตัวเอง หรือในอีกนัยหนึ่งนักลงทุนได้นำข้อมูลในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่ประกอบไปด้วยรายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ไปประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของกิจการ ส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ในปัจจุบันได้สะท้อนข้อมูลของกิจการแล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนำเสนองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยแยกแสดงองค์ประกอบออกเป็นรายการกำไรและขาดทุน และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ได้ให้ประโยชน์แก่นักลงทุนมากขึ้น ตรงตามผลงานวิจัยในอดีตที่ได้ชี้ให้เห็นว่างบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินมากขึ้น และจะช่วยลดการบริหารตัวเลขจากผู้บริหาร และนำมาซึ่งความโปร่งใสในงบการเงิน (Bamber, John, Petroni & Isabel Yanyan, 2010; Hunton, Libby & Cheri L., 2006; Jones & Smith, 2011)

5.2 ข้อจำกัดของงานวิจัยจากการทดสอบ

1. ในการคำนวณผลตอบแทนส่วนเกิน ผู้วิจัยได้เลือกใช้ราคาปิด ณ วันสิ้นเดือนของเดือนที่ 2 นับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีของกิจการ ตามทางเลือกที่ว่าหากนำส่งงบการเงินประจำปีภายใน 2 เดือน จะไม่ต้องจัดทำและนำส่งงบการเงินไตรมาส 4 ซึ่งในทางปฏิบัติกิจการอาจได้เผยแพร่งบการเงินต่อสาธารณะชนก่อนหรือหลังวันที่ผู้วิจัยเลือกนำข้อมูลราคาหลักทรัพย์และดัชนีราคาหลักทรัพย์มาใช้ในการทดสอบ ซึ่งอาจส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์และดัชนีราคาหลักทรัพย์นั้นอาจจะสะท้อนหรือไม่สะท้อนมูลค่าของกิจการตามข้อมูลในงบการเงินตามที่ควรจะเป็น

2. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน เริ่มบังคับใช้สำหรับงบการเงินตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา การจัดประเภทรายการอาจจะยังไม่มี ความต่อเนื่อง รวมถึงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาจมีไม่เพียงพอ หากจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีมากขึ้น อาจให้ผลการศึกษางานวิจัยที่แตกต่างออกไป

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อในอนาคต

หากในอนาคตมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยเสนอแนะให้เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการศึกษาอีกครั้ง ซึ่งอาจจะให้ผลการศึกษางานวิจัยที่แตกต่างออกไปจากงานที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ หรืออาจจะแยกศึกษาความสัมพันธ์เป็นรายกลุ่มหรือหมวดอุตสาหกรรมที่รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเป็นรายการที่มีความสำคัญในกลุ่มหรือหมวดอุตสาหกรรมนั้น เช่น กลุ่มธุรกิจการเงินและการธนาคาร กลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- การกำกับบริษัทจดทะเบียน. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:
http://www.set.or.th/th/regulations/supervision/listed_disclosure_p5.html
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 17/2553 เรื่อง มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2552)*. สืบค้นจาก http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_1364807610/17-2553.pdf
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). *กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2557)*. สืบค้นจาก http://www.fap.or.th/images/column_1359010309/framework_clean-PostWeb_Up_031057.pdf?mode=preview
- Bamber, L. S., John, J., Petroni, K. R., & Isabel Yanyan, W. (2010). Comprehensive Income: Who's Afraid of Performance Reporting?. *Accounting Review*, 85(1), 97-126.
- Biddle, G. C., & Choi, J. (2006). Is Comprehensive Income Useful?. *Journal Of Contemporary Accounting & Economics*, 21-32. doi:10.1016/S1815-5669(10)70015-1
- Deloitte. (n.d.). *IAS 1 — Presentation of Financial Statements*. Retrieved from Deloitte IASPlus: <http://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias1>
- Deloitte. (n.d.). *Conceptual Framework for Financial Reporting 2010*. Retrieved from Deloitte IASPlus: <http://www.iasplus.com/en/standards/other/framework>
- Devalle, A., & Magarini, R. (2012). Assessing the value relevance of total comprehensive income under IFRS : an empirical evidence from European stock exchanges. *International Journal Of Accounting, Auditing And Performance Evaluation : IJAPE*, 8(1), 43-68.
- Firescu, V. (2015). Comprehensive Income, a New Dimension in Performance Measurement and Reporting. *Procedia Economics And Finance*, 20 (Globalization and Higher Education in Economics and Business Administration - GEBA 2013), 218-223. doi:10.1016/S2212-5671(15)00068-4
- Goncharov, I., & Hodgson, A. (2011). Measuring and reporting income in Europe. *Journal Of International Accounting Research*, (1), 27.

- Huang, Q., Ye, J., & Du, G. (2014). Value relevance of comprehensive income in small and medium-size enterprises. *2014 11Th International Conference On Service Systems & Service Management (ICSSSM)*, 1. doi:10.1109/ICSSSM.2014.6874141
- Hunton, J. E., Libby, R., & Cheri L., M. (2006). Financial Reporting Transparency and Earnings Management. *The Accounting Review*, (1). 135-157.
- IFRS. (2008, May). *Frequently Asked Questions*. Retrieved November 7, 2015, from IFRS: <http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Conceptual-Framework/EDMay08/Pages/Frequently-Asked-Questions.aspx>
- Jaweher, B., & Mounira, B. A. (2013). Quality of Net Income vs. Total Comprehensive Income in the Context of IAS/IFRS Regulation. *International Journal of Finance and Accounting Studies*, 1(2), 17-34.
- Jones, D. A., & Smith, K. J. (2011). Comparing the Value Relevance, Predictive Value, and Persistence of Other Comprehensive Income and Special Items. *Accounting Review*, 86(6), 2047-2073. doi:10.2308/accr-10133
- Keating, M. (1999). An analysis of the value of reporting comprehensive income. *Journal of Accounting Education*, (17), 333-339.
- Mishkin, F. S. (1983). *A rational expectations approach to macroeconometrics : testing policy ineffectiveness and efficient-markets models*. Chicago : University of Chicago Press, 1983.
- Pășcan, I. (2014). Does comprehensive income tell us more about an entity's performance compared to net income? Study on Romanian listed entities. *Procedia Economics And Finance*, (15), 1077-1082.
- Pronobis, P., & Zulch, H. (2011). The Predictive Power of Comprehensive Income and Its Individual Components under IFRS. *Problems And Perspectives In Management*, 9(4), 72-88.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายปรัชญา นิ่มนวล
วันเดือนปีเกิด	4 เมษายน พ.ศ. 2528
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2551: บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่ง	Financial Reporting & Consolidation Supervisor
ประสบการณ์ทำงาน	บริษัท ซีทีเอช จำกัด (มหาชน) 2558 - ปัจจุบัน: Financial Reporting & Consolidation Supervisor บริษัท ซีทีเอช จำกัด (มหาชน) 2558: Asset Control Supervisor บริษัท ซีทีเอช จำกัด (มหาชน) 2556 - 2558: Field Auditor บริษัท ซีทีเอช จำกัด (มหาชน) 2555 - 2556: Assistant Auditor บริษัท อาร์เอสเอ็ม ออดิท เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด 2551 - 2555: Accountant and Assistant Auditor บริษัท ออนเนสตี้ออดิตติ้ง จำกัด